ОСТАННІ НОВИНИ

15:15 Варшава виставила рахунок: Польща хоче повернути сотні мільйонів євро за допомогу Україні

15:07 Чемпіон росії з хокею випадково застрелився на очах у діда: той з горя наклав на себе руки

15:05 Забудьте про червиві яблука: чим обробити дерева від плодожерки у червні

14:40 Близнюки знайдуть нові можливості, Діви наведуть порядок у житті: Таро-прогноз на літо

14:24 Болгарія зупиняє постачання зброї Україні: як це пояснив міністр оборони країни

14:05 Забудьте про огірки: ці мариновані кабачки стануть головним хітом літа

13:50 Помер легендарний тренер, який перервав гегемонію

БЛОГИ

«росія зробить усе, щоб переконати нас у тому, що ми програли»: Павло Казарін про те, чому перемога без кордонів 1991 року — не поразка

19:21 — 8 червня 2026

Олександр ЛЕЩЕНКО, «ФАКТИ»

Україна вже п'ятий рік веде війну, але досі не визначилася, що саме вважати перемогою. Від кордонів 1991 року до збереження суверенітету — дискусія про критерії перемоги стає ключем до того, якою буде країна після війни. Про це в своєму блозі в Facebook пише **військовий та журналіст Павло Казарін**.

«Ми ведемо повномасштабну війну п'ятий рік, але досі не домовилися про те, що вважати перемогою. Хоча саме ця дискусія визначить, якою буде наша країна після війни.

Наші очікування коливалися разом із лінією фронту. У 2022 році росіян вибили з Київської, Чернігівської та Сумської областей, звільнили острів Зміїний, провели Харківський контрнаступ і до кінця року звільнили Херсон. У результаті в 2023 рік ми входили з відчуттям, що сценарій нашої перемоги — це кордони 1991 року. На нього були готові погоджуватися всі, окрім тих, хто вважав сценарієм перемоги розпад рф.

Багато в чому ми стали заручниками власного міфу про війну. Донедавна головною війною континенту була Друга світова — і сценарій її завершення ми мимоволі проєктували на власний досвід. Друга світова була прикладом того, що зло може бути переможене, окуповане й перевиховане. Що зло постає перед судом, платить репарації та рефлексує свої злочини. Досвід серединни минулого століття був настільки досконалим, що складно було відмовитися від спокуси накласти старий трафарет на нову історію.

Наступні три роки війна приземлювала наші очікування.

Війна не перетнула меж нашої країни. Бойові дії перейшли у війну на виснаження. Водночас, попри все, ми змогли сточити радянський танковий кулак, що створювався для кидка до Ла-Маншу. Перетворити Чорноморський флот на флотилію. І щомісяця знищуємо на полі бою більше росіян, ніж російська держава встигає поставити в стрій.

І якщо завтра дійде до заморожування війни по нинішній лінії фронту — ми цілком зможемо записати цей сценарій у формулу нашої перемоги.

У нашій війні нам від початку була відведена роль андердога (Андердог (від англійського underdog) — це людина, команда або країна, яка в якомусь протистоянні, змаганні чи конфлікті має найменше шансів на перемогу — **Авт.**)*. Ми були спартанцями, а не персами. Фінською піхотою, а не радянськими дивізіями. Наше завдання від самого початку зводилося до того, щоб не дати ворогу досягти своїх цілей. І якщо Москва розраховувала позбавити нас державності та суверенітету, то збереження і того, й іншого значною мірою визначає переможця в цій війні.*

Очевидно, що метою москви був не Сіверськ, не Бахмут і не Маріуполь. Її завданням був вихід на західні кордони нашої країни — або ж перетворення України на білорусь. І якщо нам вдасться зберегти незалежність і суверенітет — це означає, що цілі вторгнення провалилися. Що москва марно спалила свій військовий ресурс і фінансовий резерв. Що вона розміняла свій вплив і місце на міжнародній арені на те, щоб почати війну, в якій не досягла поставлених цілей. Якщо росія — попри свої розміри, гроші та мобресурс — розбиватиметься об українську оборону, ми зможемо вважати себе переможцями.

Розмови про кордони 1991 року були б доречними, якби ми в цій війні були фаворитом, а не андердогом. Наполягати на повному й беззастережному розгромі противника може той, хто переважає ворога за всіма критеріями. Ми від початку були позбавлені такої опції — а тому в нашій ситуації звільнення окупованих територій може бути лише бонусом до райдера перемоги, а не його основним змістом. Проти нас грає математика: розмір економік і чисельність населення, оборонний бюджет і військове виробництво. У такій ситуації будь-яка спроба прив'язати перемогу до кордонів 1991 року виглядає як знецінення українського армійського подвигу. Або ж як гра на користь ворога.

Тому що дискусія про критерії перемоги має не лише теоретичний вимір, а й цілком практичний.

Країна, яка перемогла у війні, і країна, яка програла — відрізняються до неможливості. Перемога завжди інклюзивна. У неї багато батьків, і під її парасолькою знайдеться місце для всіх. Тих, хто воював, і тих, хто працював на оборонку. Тих, хто платив податки, і тих, хто допомагав ВПО. Тих, хто виїхав, і тих, хто залишився. Перемога у війні перетворюється на колективний тріумф, а день перемоги стає підтвердженням суб'єктності нації. Чимось, що дозволяє сказати: «ми досягли» і «ми змогли».

З поразкою все навпаки. Вона запускає процес національної фрустрації. Країна занурюється у пошук винного. Військові звинувачують тил, тил — військових, усі разом — тих, хто виїхав із країни. Євроскепсис стає головним змістом внутрішньої політики — союзників звинувачують у нерішучості, що призвела до поразки. Національна ідентичність слабшає, бо асоціюється з програшем — і їй на зміну починають приходити регіональні версії ідентичності. Відчай і відсторонення стають головною емоцією країни.

Саме з цієї причини, якщо росія не зможе нас перемогти — вона зробить усе, щоб переконати нас у тому, що ми програли. Якщо їй вдасться нав'язати нам свою повістку — то солідарність і синергія стануть головним дефіцитом повоєнної України. Ми будемо країною ресентименту і внутрішніх окопів. Прекрасна мішень для російського реваншу.

Думка про те, що перемога може бути без кордонів 1991 року, комусь напевно здасться блюзнірською. Але для цього співвідношення ресурсів, армій і капіталів від самого початку мало б бути іншим. Нам же випало воювати проти найбільшої країни на планеті — якій, до того ж, функцію тилу забезпечувала друга економіка світу. Фаворит може дозволити собі ставити максималістські завдання — недосягнення яких тотожне поразці. А претендент ставить ті завдання, які йому під силу — і оцінює результат, виходячи з доступних йому ресурсів.

У післявоєнній битві за опис підсумків війни союзником росії може виявитися внутрішньоукраїнська політична боротьба. Перемога зміцнює не лише позиції нації та армії — а й ситуативно посилює чинну владу. А з цим можуть уже не погодитися політичні конкуренти. Одні зводитимуть старі рахунки. Інші — боротимуться за своє місце під сонцем. І в такому разі у російського трактування підсумків війни може з'явитися український бек-вокал.

Наша країна п'ятий рік складає тест на солідарність. Тестує свою адаптивність і стресостійкість. Усі очікування зводилися до того, що ми програємо вже в перший місяць війни — і тому наш опір дає нам право пишатися собою. Ми переписуємо правила ведення війни, знаходимо асиметричні рішення й досягаємо результатів, яких не було ні в кого. І якщо в підсумку ми зможемо вистояти на полі бою — у нас не буде жодного приводу відмовлятися від перемоги на користь тих, хто захоче її в нас украсти".

Матеріали, розміщені у рубриці «Блоги», відображають власну думку автора та можуть не співпадати з позицією редакції.

Читайте нас у Facebook

370

До змісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

Друкована версія Лист редакторові Поскаржитися

Поділитися 0 Поділитися Твітнути

ПОПУЛЯРНЕ

1 Батько лишив Грушевському стільки грошей, що той побудував шестиповерховий будинок і училище: вийшла книга про українську інтелігенцію початку XX століття
30 травня 2026 12:24

2 «Мене називають стервою»: суддя, яка працювала на фсб, отримала 15 років ув'язнення за держзраду в умовах воєнного часу
6 червня 2026 16:50

3 «Наше завдання — померти у вертикальному положенні й без ламперса»: 70-річний інструктор ЛФК про боротьбу з поганою генетикою та грижами
7 червня 2026 12:25

4 Вбивця мав з собою два зображення Петлюри, але спитав: «Ви Петлюра?» — і після ствердної відповіді почав стріляти: 100 років тому загинув лідер УНР
25 травня 2026 12:25

5 «Ми заходили на позиції, які знищувалися в нуль»: зірка «Ти — космос» Володимир Кравчук про роки на фронті
28 травня 2026 12:24

* Рейтинг формується за останні 7 днів

Погода 11.06.26, вдень sinoptik
Київ
+28°
вологість: 44% тиск: 746 мм
вітер: 2 м/с, Південний
Погода на 10 днів від sinoptik.ua

БІЛЬШЕ У РОЗДІЛІ

Війна триватиме роками: Портников розбив надії про швидкий мир до зими
6 червня 2026 07:44

«Я дуже хочу помилитися в цьому прогнозі, проте озвучу»: Марія Берлінська про ейфорію, технології та майбутнє війни
4 червня 2026 10:50

«Темою нападу з білорусі суспільство відволікають від розслідування справи «Династії», — речник партії «ДІЯ» Сікалов
2 червня 2026 17:43

«Український прапор над Севастополем... Питання лише у термінах. І розв'язка може настати швидше, ніж здавалося ще нещодавно», — Гаррі Каспаров
2 червня 2026 10:55

путін на роздоріжжі: експерт назвав чотири варіанти розвитку війни
2 червня 2026 07:42

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Чи треба знімати плівку з сосисок перед варінням: відповідь виробників

Чи виїхав Поплавський з України: Зібров розкрив правду про втечу

Варшава виставила рахунок: Польща хоче повернути сотні мільйонів євро за допомогу Україні

Додаткова виплата до пенсії: хто може отримати доплату понад 1 000 грн

Новини партнерів

Мапа сайту

Новини, Україна, Політика, Гроші, Події
Світ, Пряма лінія, Блоги, Спорт, Футбол
Культура, Шоу-бізнес, Фігурка дня, Суспільство, Стиль життя
Книга рецептів, Люди та звірі, Життєві історії, 25 років потому
Історія сучасності, Наука та технології, Клуб споживачів, Запитайте у Фактів
Іменинники дня, Гороскоп, Курс валют, ФотоФакти, Погода

© 1997—2026 «Факти та коментарі»®
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Матеріали під рубриками «На правах реклами», «Реклама», а також позначені символом ® публікуються у якості реклами та мають інформаційно-комерційний характер.